

आदरणिय यस द्वितिय गाउसभाका अध्यक्ष ज्यु

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु, वडा अध्यक्ष एवम् गाउसभा सदस्य ज्युहरु

यस द्वितिय गाउसभामा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले अगामी आर्थिक वर्ष [आ.व.२०७५/०७६](#) का लागि अनुमानित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न पाउदा म आफुलाई गर्भान्वित महसुस गरेको छु । योजना तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेको उदेश्य, सिद्धान्त तथा नीतिहरु, राष्ट्रिय लक्ष्यहरु, क्षेत्रगत योजनाहरुलाई मुख्य आधार बनाइएको छ । यसैगरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४लाई आधार मानी सो को पालना गरिएको छ । योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन एवं सर्वसुलभ ढंगले आम पट्टेवा सुगौली गाउपालिका बासी समक्ष घरदैलोमै सेवा प्रवाह गर्ने दायित्व लिई जनतामुखी नीति, कार्यक्रम तथा बजेटलाई सन्तुलित, जनमुखि र अग्रगामी बनाउन गाउपालिका हरसम्भव प्रयत्नशील रहेको ब्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय उपस्थित महानुभावहरु

अगामी [आ.व.२०७५/०७६](#) को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्नु अघि म पट्टेवा सुगौलीको संक्षिप्त वस्तुस्थिति प्रति ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छु ।

१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय

नेपाल अधिराज्यको मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने नारायणी अञ्चलको पाच जिल्लाहरु मध्येको एक पर्सा जिल्लाको सदरमुकाम वीरगञ्ज देखि २४ कि.मी. उत्तर पश्चिममा साविक चार गाउँ विकास समितिहरु पट्टेवा सुगौली,निचुटा,गादी र सोनबर्षा संयोजन भई हाल २ नं. प्रदेश अन्तर्गत पट्टेवा सुगौली गाउँपालिका मिति २०७३/११/२७ गते गठित स्थानीय तह हो । भौगोलिक रुपमा सुगम रहेको पट्टेवा सुगौली गाउँपालिकाको पर्यटकीय,कृषि व्यवसायिक वातावरणिय लगायतका विभिन्न बहुयामिक पक्षहरुबाट महत्वपूर्ण पहिचान रहेकोछ । जिल्लाकै महत्वपूर्ण धार्मिक पर्यटकीय स्थल दुग्द्वेश्वर महादेव यस गाउँपालिकालाई थप पहिचान दिएको छ । यसका साथै पट्टेवा सुगौली गाउँपालिका अन्तर्गत रहेको समतल भुमी, हरियो बन काठ, दाउरा,जडीबुटी संकलनबाट आम्दानी तथा पर्यटकीय सम्भावना बोकेको क्षेत्र हो ।

१.१.१ पट्टेवा सुगौली गाउँपालिकाको राजनैतिक विभाजन

प्रदेश नं. २

जिल्ला: पर्सा

वडा संख्या ५

१.१.२ भौगोलिक अवस्था तथा सिमाना

क्षेत्रफल : ६४.२९ वर्ग कि.मी.

जनसंख्या : २३९०१

पूर्व : सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका

पश्चिम : जिराभवानी र जगरनाथपुर गाउँपालिका

उत्तर : पर्सा बन्य जन्तु आरक्ष

दक्षिण : जगरनाथपुर गाउँपालिका

१.२ वार्षिक नीति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा लागि अवलम्बन गरिएका पद्धति

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा सहभागितामूल योजना तर्जुमा प्रकृयाको अवलम्बन गरिएको छ, अर्थात् स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिबाट प्राथमिकिकरण मापदण्डको आधारमा टोल बस्तीबाट माग भै आएका योजना / कार्यक्रमहरूलाई वडा समितिमा छलफल भै प्राथमिकता तोकिएको विषयक्षेत्र छुट्याई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश भई गाउँपालिकाबाट समेत सिफारिस भएका योजना कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ। योजना तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेको उद्देश्य, सिद्धान्त तथा नीतिहरू, राष्ट्रिय लक्ष्यहरू, क्षेत्रगत योजनाहरूलाई मुख्य आधार बनाइएको छ। यसैगरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ लाई आधार मानी सो को पालना गरिएको छ। योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन एवं सर्वसुलभ ढंगले आम पढेवा सुगौली गाउँपालिका बासी समक्ष घरदैलोमै सेवा प्रवाह गर्ने दायित्व लिई जनतामुखी नीति, कार्यक्रम तथा बजेटलाई सन्तुलित, जनमुखि र अग्रगामी बनाउन गाउँपालिका हरसम्भव प्रयत्नशील रहेको ब्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु।

१.३ बजेट तर्जुमाका सैद्धान्तिक आधारहरू र योजना प्राथमिकिकरणका आधारहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

आ.व.२०७५।०७६ को बजेट तर्जुमाका सैद्धान्तिक आधारहरू:

नेपालको संविधान,

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४,

राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन

स्रोत तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको श्रोत र बजेट अनुमान

बजेटको सिद्धान्त, उद्देश्य र प्राथमिकता

विषयगत समितिहरूबाट प्राप्त सुझावहरू,

योजना प्राथमिकिकरणका आधारहरू

*आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने

*उत्पादन मुलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने

*जनताको जीवन स्तर, आमदानी र रोजगार बृद्धि गर्न सकिने

*स्थानीय बासिन्दाहरूको सहभागिता जुटने, स्वयम सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने

*स्थानीय श्रोत साधन र शीपको अधिकतम प्रयोग हुने

*महिला, बालबालिका, तथा पिछडिएका वर्ग क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने

*लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि गर्ने

*दिगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बद्धन गर्न सघाउ पुर्याने।

*भाषिक तथा सांस्कृतिक पक्षको जर्गेना र सामाजिक सदभाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुर्याने।

चालु आ.ब.०७५।०७६ को नीति बजेट तथा कार्यक्रम

३.१ सोच

नेपालको एक समुन्त,समृद्ध र उत्कृष्ट स्थानीय तहको रूपमा नमुना पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका स्थापित गर्ने द्वीर्घकालिन सोच रहेकोछ ।

३.२ लक्ष्य

आ.ब.०७५।०७६ को अन्त सम्ममा पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई तर्फ खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र र साथै भौतिक विकासका प्रगतिहरु आम नागरिकहरुले महसुस गर्न सक्ने लक्ष्य लिएकोछ ।

३.३ उदेश्य

पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका बासीले एक वर्ष भित्रमा आफ्नो जिवन स्तरमा परिवर्तन भई दैनिक जिवन यापनमा सहजता भएको महसु गर्नेछ ।

३.४ अपेक्षित उपलब्धि

आ.ब.२०७५।०७६ को अन्त सम्म देहायका उपलब्धीहरु हासिल गर्न अपेक्षा राखिएकोछ ।

- पूर्ण सरसफाई तर्फ खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा भए पश्चातको सरसफाई सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि गराईनेछ र सरसफाई लाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- सडक संजालको बिस्तार, स्तर उन्नति तथा सुरक्षित, गुणस्तरिय र भरपरदो यतायातको पहुचमा वृद्धि भएको हुनेछ ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकाको कार्यालयको भौतिक संरचना निर्माणका लागी जग्गा प्राप्तिको प्रकृया अगि बढाईनेछ साथै पाचै वटा वडा कार्यालयका भौतिक संरचना लाई मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य सुरु भई सेवा प्रवाहलाई सरल,प्रभावकारी र जनमुखी भएको हुनेछ ।
- उज्यालो पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका अभियान सुरु भई गाउँपालिकाका सबै वडा र टोलहरुमा बिधुत सेवाको सुनिश्चितता प्रदान गरी बैकल्पिक उर्जा प्रर्वद्धनमा जोड दिइने छ ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकाको पाचै वडाहरुमा स्वास्थ्य सेवा तथा शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका कमि कमजोरीहरुलाई निवारण गर्दै गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा तथा ,शिक्षाको व्यवस्था उपलब्ध हुनेछ ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकामा गर्दै आएको परम्परागत कृषि प्रणालीमा सुधार ल्याई आधुनिकीरणको सुरुवात हुनेछ । जसबाट कृषक युवा लक्षित बर्ग लाभान्वित हुनेछ ।
- विपद व्यवस्थापन पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ ।

- सार्वजनिक प्रशासनलाई चुस्त,दुरुस्त, पारदर्शी, जवाबदेही र भ्रष्टाचार मुक्त बनाउन गुनासो सुनवाई सयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

३.५ वार्षिक बजेट

नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा अबलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु

३.५.१ समग्र नीति तथा आधारहरु

- यथार्थपरक आवश्यकता र प्राथमिकतामा आधारित विकास योजनामा लगानी गरी नतिजामुखी र उत्पादनमूलक क्षेत्रमा केन्द्रित गर्ने नीति लिइएको छ । छरिएका टुक्रे विकासलाई निरुत्साहन र बृहत क्षेत्र समेट्ने समग्र योजनालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

- गाउँपालिकाभित्र सञ्चालन हुने सरकारी, गैरसरकारी संघ संस्थाका कार्यक्रमलाई एकद्वार प्रणालीमा आवद्ध गरी कार्यक्रममा हुने दोहोरोपनालाई हटाइने छ ।

- सार्वजनिक परीक्षण,निर्माण कार्यको भौतिक निरीक्षण मार्फत विकास कार्यलाई पारदर्शी र उत्तरदायी बनाइनेछ । लक्षित वर्गका कार्यक्रमलाई वास्तविक लक्षित वर्ग प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने गरी उत्पादनमूलक बनाइनेछ ।

गाउँपालिकाभित्रका परम्परागत स्थानीय उत्पादनलाई आधुनिकीकरण गर्दै रोजगारी सृजनामार्फत आय वृद्धि गर्न प्रोत्साहत गरिनेछ ।

- स्थानीय तहको सरकारले कार्यपालकीय, व्यवस्थापकीय र न्यायिक समितिको रुपमा न्यायपालकीय अधिकार समेत प्रयोग गर्ने भएकाले नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएका एकल अधिकार तथा साभा अधिकार सूचीभित्रका विषय कार्यान्वयनको दिशातिर उन्मुख हुँदै समृद्ध र समुन्नत गाउँपालिकाको निर्माणको लागि यथाशीघ्र विस्तृत कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

- राजश्व र कर प्रशासन सम्बन्धी नीतिको निर्माण गरी राजश्व परामर्श समितिबाट पहिचान भएका राजश्वका स्रोत, दायरा र दर अनुसार राजश्व प्राप्त गर्न प्रभावकारी व्यवस्था गरिनेछ । हामीले तिरेको कर हाम्रै लागि भन्ने नाराका साथ सबै पेशा व्यवसायलाई करको दायरामा समेटिने छ । राजश्व र कर प्रशासन सम्बन्धी नीतिलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गरी लक्ष्य अनुसार वा सोभन्दा बढी राजश्व संकलन गर्न सफल वडालाई प्रोत्साहन स्वरुप पुरस्कार दिइनेछ । बजेट विनियोजन गर्दा वडागत आवश्यकता र प्राथमिकताका साथै जनसंख्या, भूगोल, पूर्वाधार लगायत वस्तुगत तथ्य र तथ्याङ्कका आधारमा संविधानले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य हासिल गर्ने गरी तय गरिनेछ ।

- दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी आर्थिक विकास र समृद्धिको चाहनालाई सार्थक तुल्याउन वडा, टोल र बस्ती स्तरबाट प्राथमिकताका साथ छनौट भएका तथा गाउँपालिकाले समेत उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्न

खोजेका खानेपानी, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, ग्रामिण सडक, ऊर्जा, सूचना तथा संचार प्रविधिसँग सम्बन्धित आयोजनाहरूको कार्यान्वयन क्षमता बढाउनुका साथै प्रभावकारी र जवाफदेही अनुगमनको व्यवस्था गरिनेछ ।

- गाउँपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदेहिता बढाइनेछ । जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन संगठन, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवसायिकताका लागि प्रोत्साहन, प्रवर्द्धन र पुरस्कार साथै तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । स्थानीय उपभोक्ताले विकासलाई आत्मसाथ गर्ने भावनाको विकास गर्नमा जोड दिइने छ ।

- पोषणलाई बालबालिका तथा महिलाहरूको पोषण स्थितीमा सुधारलाई सामाजिक आर्थिक विकासका लागि सबैभन्दा शक्तिशाली र कम लागतको रूपमा लिईन्छ । पोषण दिगो विकास लक्ष्यलाई तीब्रताका साथ प्राप्तीका लागि महत्वपूर्ण छ । यसका प्रभावले आर्थिक प्रगतीका साथै मानव पूँजीको रूपमा विकास भएको महशुस हुन्छ । तसर्थ बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई प्राथमिकता साथ अगाडी बढाउने नीती लिइएको छ ।

- सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, खर्च सार्वजनिकीकरण, लैंगिक बजेट विश्लेषण जस्ता विधिहरूको अवलम्बन गरि गाउँपालिका संग सम्बन्धित कृयाकलाप पारदर्शी र जवाफदेही बनाइने छ ।

- स्थानीय तहको आन्तरिक आम्दानीको दिगो स्रोतको पहिचान, व्यवस्थापन तथा परिचालनका लागि तदनुरूपका कृयाकलापहरू संचालन गरिनेछ ।

- चालु आ.व. २०७४।०७५ मा संचालन भै अधुरा रहेका योजना र शुरु हुन नसकेका अति आवश्यक योजनाहरूलाई निरन्तरता दिइने छ ।

३.५.२ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू :

(क) आर्थिक क्षेत्र...

१ राजस्व परिचालन तथा स्रोत अभिवृद्धि र स्रोतहरूको पहिचान सम्बन्धी

- गाउँपालिका क्षेत्रमा करको दायरालाई फराकिलो पार्न आन्तरिक राजस्व परामर्श समितिबाट स्वीकृत राजस्वको श्रोत दायरा र दर समेतलाई आर्थिक ऐनमा उल्लेख भएका विषय बस्तुलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।
- यस क्षेत्रमा पाईने वन पैदवार, जडिबुटी,ढुङगा,गिटी,बालुवा र पोखरीको प्रयोगलाई करको दायरामा ल्याईनेछ ।
- आगामी आ.व. ०७५।०७६ देखि मालपोत तथा भूमि कर लागू गरिनेछ ।
- राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार गरी सोही अनुसार लागु गरिनेछ ।
- कर तिरौं कर्तव्य पालन गरौं तथा हाम्रो कर हाम्रै लागी भन्ने अनुभुति दिलाई गाउँपालिका तथा राजस्व परामर्श समितिबाट तोकिएका करहरू संकलन गर्न वडा समिति लगायत टोल टोलमा जनचेतना तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- समयमै कर तिर्ने तथा धेरै कर तिर्ने करदातालाई प्रोत्साहनको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२. कृषि तथा पशु विकास

- कृषि उत्पादनमा विविधिकरण र व्यवसायिककरण जोड दिदै खाद्यान्न बाली, मौसमी तथा बेमौसमी तरकारीहरु, फलफुल तथा नगदे बालीको खेती जस्ता आयमुलक खेती कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- खाद्यान्न बाली अन्तर्गत धान तथा गहुको उन्नत जातका बिउ ५० प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध गराउनका साथै तरकारीको उन्नतजात बीउ समेत उपलब्ध गराईने छ ।
- कृषि उपज बढाउन जथाभावी विषादीको प्रयोगबाट माटोको उत्पादकत्व क्षमतामा नकारात्मक प्रभाव परिरहेको सन्दर्भमा गाउँपालिका सबै क्षेत्रमा माटो परिक्षण, विषादी नियन्त्रण र अर्गानिक गाउँपालिका घोषणाको दिशा तर्फ ठोस पहल कदमिहरु चालीने छ ।
- माटोको उर्वराशक्ति कायम राख्न हरियो मल, कम्पोष्ट मल, भकारो सुधार तथा जैविक मल प्रयोगमा जोड दिइनेछ । ग्रामीण क्षेत्रमा युवा कृषि श्रमिकहरुको कमीले उत्पादनमा पर्न गएको नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइने छ । उन्नत जातका पशुपालन विधी भित्राई दुध उत्पादनमा आत्मनिर्भर भई अन्य ठाउँमा निर्यात गर्न सकिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका अब्बल कृषकहरुलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको कृषि योग्य जमिनको पहिचान गरी व्यवसायिक खेतीको रुपमा एक वडा एक उत्पादन तथा एक गाउँ एक बाली कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागी कृषि विशेषज्ञको संयोजकत्वमा संभाव्यता अध्ययन गर्न र सिफारिस गर्न एक समिति बनाईने छ । यसरी सञ्चालित कार्यक्रममा गाउँपालिकाले सक्दो लगानी गर्नेछ ।
- पशु खोप कार्यक्रम, पशु गोठ व्यवस्थापन, पशु आहरा जस्ता कार्यक्रम पशुपंक्षी विकास शाखाको सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका कृषि व्यापारिक केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

३. उधोग तथा बाणिज्य

- स्थानीय शिप र श्रममा आधारित उधोगलाई वातावरण मैत्री उधमको विकास तर्फ प्रोत्साहन गरिने छ ।
- आय आर्जन वृद्धिको लागि सिप विकास तालीमको अवसर जुटाई उद्दमशीलता विकासमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका थोक तथा खुद्रा पसलहरुमा बस्तुको मुल्य सूची अनिवार्य रुपमा राखिने व्यवस्था मिलाउन पहल गरिने छ ।
- साना तथा घरेलु उधोगलाई प्रोत्साहन गर्दै स्व रोजगारको व्यवस्था मिलाउन पहल गरिने छ ।

४. पर्यटन

- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका दुर्द्धेश्वरनाथ , महादेव भाता, गादी माई, भुमरीमाई बनसप्ती माई लगायतका क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटकिय क्षेत्रको रूप विकास गरी पर्यटकको आगवनमा वृद्धि गरिनेछ ।

ख) सामाजिक विकास

१. शिक्षा तर्फ

- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासमा जोड दिइनेछ पठनपाठनको वातावरणलाई सहज बनाइनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका ने.रा.मा.वि. चिचुटा, ने.रा.मा.वि. रंगपुर र ने.रा.मा.वी सुगौली दा.पु लाई स्तरउन्नती गरी कक्षा ११ सञ्चालन गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयको पठन पाठनलाई गुणस्तरीय बनाउन स्थानीय राजनैतिक दल, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थी विच छलफल र हार्दिकताको वातावरण सृजना गर्न अभिप्रेरित गरिने छ ।
- साथै प्रवेशिका परिक्षामा उत्कृष्ट हुने सामुदायिक विद्यालयका छात्र छात्रालाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ ।
- विद्यालयमा पढ्ने छात्राहरुलाई सहज होस तथा भर्ना संख्या वृद्धिका लागि विभिन्न छात्रवृत्ति दिई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- यस क्षेत्र भित्र रहेका विद्यालयहरुमा कमश कक्षा १ देखि अंग्रेजी माध्यमद्वारा कक्षा संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- विद्यालय उमेर समूहमा रहेका विद्यार्थीहरुको पहिचान गरि विद्यालय भित्र्याउन प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- छात्राहरुले विद्यालयमा पढ्ने वातावरण सृजना गर्नका निमित्त विशेष किसिमका जनचेतना कार्यक्रम तथा विभिन्न पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

२. स्वास्थ्य तर्फ

- मौलिक हकको रूपमा रहेको स्वास्थ्य सेवालाई जनताको घरदैलोमा सरल र सुलभ रूपमा पहुच पुर्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकी, गाउघर क्लिनिक खोप क्लिनिकको स्तरउन्नति गर्दै सेवा प्रवाहलाई चुस्त बनाइने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सुधार गरिनेछ र वडा नं. ३ सोनवर्षामा नयाँ स्वास्थ्य चौकी निर्माणका आवश्यक पहल तथा बजेट विनियोजन गरिनेछ । स्वास्थ्य सेवाहरु सर्वसुलभ एवम प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिने छ साथै गुणस्तरीय औषधी र स्वास्थ्य सामाग्रीहरुको सहज तथा प्रभावकारी आपूर्ति एवम् उपयोगलाई सुनिश्चित गरिने छ ।

- यस गाउँपालिका लाई पूर्ण खोप गाउँपालिका घोषणा गरिने छ र बहुक्षेत्रिय पोषण योजना कार्यक्रम अनुसार कुपोषणलाई न्युनिकरण गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- मातृ शिशु स्वास्थ्य र हेरचाहमा संलग्न स्वयंसेविकाको उच्च मनोबल कायम राख्न आवश्यक प्रेरक तत्वको उपलब्धतामा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाले सुरु गरेको विभिन्न पाँच किसिमका दिर्घ रोगी हरुलाई उपचार खर्च बापतको आर्थिक सहयोगलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका बिरामीलाई सहज रुपमा उपचार पाउन भन्ने उद्देश्यले एम्बुलेन्स सेवाको लागि आवश्यक पहल तथा विशेष जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सुत्केरी महिलाहरुलाई थप पोषण भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सेवालालाई थप प्रभावकारी बनाउन स्वयंसेविकाहरुको वृत्ती विकासका लागि प्रोत्साहन स्वरुप भत्ता लगायत अन्य अत्यावश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नवजात शिशु, बालबालिका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्य हितका लागि पोषण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३. खानेपानी तथा सरसफाई

- पानी नै प्राणी जगतको जीवनको आधार भएकोले पढेवा सुगौली गाउँपालिकाका सबै वडाका जनतामा सहज पिउने पानी पुऱ्याउने नयाँ खानेपानी धारा जडान , पुराना आयोजनाको मर्मत संभार गरी नियमित गराउनुका साथै स्वच्छ पिउने पानीका लागि आवश्यक जनचेतना अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वच्छ खानेपानीमा सबैको पहुँच अभिवृद्धि गरिनुका साथै सरसफाई र फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- सरसफाईको लागि मानिसहरुको वानी व्यहोरामा आमूल परिवर्तन गर्न यस गाउँपालिका क्षेत्र भरी नै जनचेतना मूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका मुख्य चोक बजार तथा सार्वजनिक स्थानहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने अवधारणाको विकास गरिनेछ ।
- सार्वजनिक स्थलहरुमा फोहरजन्य वस्तुहरुको उचित व्यवस्थापनको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिका पूर्ण खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषण भैसकेको अवस्थामा यसलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पूर्ण सरसफाईको अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

४. सांस्कृतिक प्रवर्द्धन तथा लैङ्गिक सामानता तथा सामाजिक सामावेशिकरण

- यस गाउँपालिका भित्र मनाइने पर्वहरु जस्तै दशैं, तिहार, छठ, माघेसंकान्ती (खिचडी) इद बकरिद, घाटो, ब्रह्म पुजा जस्ता बहुसंस्कृति प्रवर्द्धन गरिनेछ र थारु बहुलता भएकोले बृहत रुपमा मनाइएको माघेसंकान्ती (खिचडी) पर्व र घाटोको लागि रकम समेत उपलब्ध गराइनेछ ।

- महिला नेतृत्व विकास र सशक्तिकरणका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम तथा आय आर्जनका लागि सीप विकास कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- एकल तथा दलित महिलाहरूको हित प्रवर्द्धन गर्ने, सीप विकास र आय आर्जन गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ । महिला बालबालिका तथा अन्य लक्षित वर्गलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने खालका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयन गरिनेछ । सामाजिक कुरीतिको रूपमा रहेको बालविवाह, बहुविवाह, रुढीवाद, अन्ध विश्वास एवं भ्रमहरू हटाउन सामाजिक परिचालन मार्फत सचेतीकरण गरिनेछ ।
- ज्येष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य परीक्षण शिविर र सहायता सामग्री वितरण कार्यक्रमहरू क्षेत्रगत रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयस्तरमा, समुदायस्तरमा, वडास्तरमा र गाउँपालिका स्तरमा बालक्लव र बालसंजाल गठन पुनर्गठन लाई नियमित गरी क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पायक पर्ने नजिकको बैंक मार्फत् सम्बन्धित वडा कार्यालयको व्यवस्थापनमा वितरण गरी घर घर पुर्याउने व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- गाउँपालिकाको पहिचान दिने, रोजगारी र स्वरोजगारिता सृजना गर्ने, स्थानीय श्रोत साधनको अतिक्रम प्रयोग गर्ने योजना कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ । स्थानीय सहकारीहरूसंगको सहकार्यमा गरिबी न्यूनीकरण र समावेशी विकास गरी सामाजिक विभेद कम गर्दै लगिनेछ ।
- छुवाछुतमुक्त समाजको अवधारणालाई सार्थक बनाउन समुदाय तहसम्म अन्तर्घुलन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जातीय भेदभाव, छुवाछुत सामाजिक अपराध भएकोले दण्डनीय बनाइनेछ ।
- परम्परागत पेशा, सीप र प्रविधिमा आधारित व्यवसायलाई समावेशीकरण र आधुनिकीकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । यौनिक लैंगिक अल्पसंख्यकहरूको मूलप्रवाहीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि र आय आर्जनमा सहकार्य गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- दुर्व्यसनमा फसेका युवाहरूलाई लक्षित गरी लागु पदार्थ दुर्व्यसन, एच.आइ.भि.एड्स नियन्त्रण गर्न समुदाय तहमा सचेतीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । दुर्व्यसनमुक्त समाज निर्माणका लागि सकारात्मक सौच सम्बन्धी तालिमवाट स्वरोजगार र आत्म निर्भरता तर्फ अग्रसर गराइनेछ । समुदाय तहमा संचालन गरिने पुनस्थापना कार्यक्रममा सहकार्य गरिनेछ ।
- आर्थिक सामाजिक लैङ्गिक अनुकूल शासन प्रणाली अवलम्बन गरी लैङ्गिक समतामूलक तथा समानतामा आधारित योजना तर्जुमा, बजेट विनियोजन, कार्यान्वयन र अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ ।
- हिंसा पीडित, एकल महिला, जोखिममा परेका, अपाङ्ग बेसहारा महिलाहरूको अधिकार संरक्षण, प्रवर्द्धन र सामाजिक सुरक्षालाई निरन्तरता गरिनेछ ।

- बालबालिकाहरुको नेतृत्व विकास एवं व्यवस्थापकिय क्षमता अभिवृद्धि गरी सर्वाङ्गण विकासको नीति लिइने छ ।
- समाजमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्दै आएका जेष्ठ नागरिकहरु समाजका अग्रज र अमूल्य निधिहरु भएकाले उनीहरुको बाँकी जीवनयापनलाई अभि बढी सहज र सम्मानित एवम् मर्यादित बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- आदिवासी, जनजाति र उपेक्षित जातिहरुको उत्थानको लागि उनीहरुको सवलीकरण गर्ने र परम्परागत सीप, दक्षता र विशेषतामा आधारित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- दलित वर्गको समग्र आर्थिक उन्नतिका लागि परम्परागत शिपलाई आधुनिकिकरण गर्ने कार्यक्रमहरुमा जोड दिइनेछ । आयोजनाहरुमा लाभान्वित हुने दलित वर्गको सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।

ग) पूर्वाधार विकास

१. सडक, पुल

- गाउँपालिका स्तरका सडकहरु निर्माण, संचालन र मर्मत संभार गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी संचालन गरिनेछ ।
- सडक तथा पुल निर्माणलाई दिगो र गुणस्तरीय रुपमा निर्माण गरिने नीति लिइएकोछ । सडक निर्माण कार्य अन्तर्गत माटो पुर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै पक्क सडक निर्माण गरिनेछ ।
- क्रमागत र अधुरो सडक योजनाहरुलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- गाउँपालिका स्तरीय सडक ग्रेभल नाला तथा स-साना पुल, पुलेसा निर्माण कार्यलाई दातृसंस्थासंग समेत साभेदारी र सहकार्यमा अगाडि बढाइ बाह्रै महिना सवारी साधन चल्न सक्ने बनाउन प्राथमिताका साथ कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- भोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी समपुरक कोषको ब्यवस्था गरिनेछ ।

२. ग्रामीण विद्युतीकरण तथा उर्जा विकास

- सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रकृयाबाट माग भै आएका विद्युत सेवा नपुगेका वडाहरुमा विद्युत पुऱ्याउन सामुदायिक विद्युतीकरणलाई प्राथमिकतामा राखि कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- सुधारिएको चुल्हो, निर्माणमा जोड दिई घरभित्रको धुवा रहित गाउँपालिकाको घोषणा गरी परम्परागत उर्जा माथिको निर्भरतालाई क्रमशः घटाउदै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र सोलर बत्ती जडानलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३. सिंचाई

- कृषि पकेट क्षेत्रहरूको पहिचान गरी साना - सिंचाई आयोजनाहरू संचालन गरिनेछ । . निर्माणाधिन सिंचाई योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनुको साथै पुरानो योजनाहरूको मर्मत सम्भारमा समेत जोड दिइनेछ ।
- सिंचाई सुविधा विस्तारको लागि डिप बोरिङ्ग र स्यालो टयूबेल जडान कार्यलाई भूमिगत जलश्रोत विकास परियोजना मार्फत अगाडि बढाइनेछ ।
- .सम्पूर्ण खेती योग्य जमिनमाहरूमा सिंचाईको प्रबन्ध मिलाउने कोशिस गरिनेछ ।

४. सूचना तथा सञ्चार

- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सबैले सूचना तथा संचारको सहज पहुँच स्थापना गर्न सार्वजनिक संस्थान तथा निजी क्षेत्रको आगमनलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ठाउँ ठाउँमा संचार टावर स्थापना, टेलिफोन लाइन विस्तार तथा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट विस्तारका लागि तत्काल सम्भाव्यता अध्ययन गरी सूचना तथा संचारको विकासका लागि ठोस कदम चालिनेछ ।
- सर्वसुलभ रूपमा फोन तथा इन्टरनेटको विस्तार र वितरणलाई व्यवस्थित गर्ने नीति लिइनेछ । स्थानीयस्तरमा स्वच्छ पत्रकारिता र पत्रकारिताको संस्थागत विकासको सहयोगी भूमिकामा राखिनेछ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत सामुदायिक F.M. संचालन गर्न पहल गरिने छ ।

घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- यस पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकामा आउन सक्ने प्राकृतिक तथा अप्राकृतिक विपद वाट सर्वसाधारणको जीउ ज्यान र सार्वजनिक निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवम साँस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न तथा राहत वितरण गर्न विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी आवश्यक रकम विनियोजन गरिनेछ ।
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन गरी विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना र जोखिम न्यूनिकरण तयारीको कार्य गरिनेछ । विपद् न्यूनिकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्र रहेको भलुवाही खोला नदी नियन्त्रणका लागि रु ४०,००००। -अक्षरूपी रु चालीस लाख बजेट निनियोजन गरिनेछ साथै थप रकम मागको लागि केन्द्र सरकार तथा प्रदेश सरकार सँग माग गरिनेछ ।
- ठूला आयोजनाहरू संचालन गर्दा अनिवार्य वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE, EIA)अध्ययन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका अर्न्तगत हरेक वडा तहमा एक हरित बाल उद्यान पार्क निमाण गरी सञ्चालनमा ल्याईने छ । जलवायु अनुकूलन सम्बन्धि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिने छ ।
- सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण वडा समिति र समुदायको सहभागितामा गरिनेछ ।

- यस गाउँपालिकालाई हराभरा बनाउन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलनमा सहयोग पुर्याउन हरियो गाउँ (Green Village)को अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ । उक्त नीति अरुप बाभो पर्ती, खेतबारीमा बृक्षारोपण गर्न (Agroforestry) प्रवर्द्धन गर्न निशुल्क बिरुवा उपलब्ध गराइने तथा प्रोत्साहन समेत गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तर्फ आवश्यक कार्यक्रम बनाई संचालन गर्न वातावरण उर्जा तथा जलवायु परिवर्तन शाखा स्थापना गरिनेछ ।
- जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि आवश्यक योजना संचालन गरिनेछ ।

ड) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह

- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकालाई प्रविधी मैत्री गाउँपालिकाको रूपमा पहिचान गराउन It friendly वातावरण को सृजना गरिनेछ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकामा कार्यरत स्थानीय तहका कर्मचारीहरुका लागी कर्मचारी कल्याण कोष खडा गरी थप व्यवस्थित र प्रभावकारीता ल्याउने निति लिइने छ ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकाको वित्तिय कारोवारलाई कम्प्युरीकृत गरी थप व्यवस्थित गरिनेछ । वडास्तरवाट संकलन हुने राजश्वलाई Intranet Computer System वाट गाउँपालिकाको केन्द्रिकृत प्रणालीमा आवद्ध गरी थप व्यवस्थित बनाइनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीलाई विभिन्न किसिमको तालिमहरु को संचालन गरि उच्च कोटीको प्रविधी अवलम्बन गर्ने निति लिईनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षाको प्रभावकारिता कायम गर्न विभिन्न किसिमका जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरु गरिने निति ल्याईने छ।
- सुशासन पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि गराउन गाउँपालिकाले लिएको समग्र नीति र संचालित कार्यक्रम आयोजनाले पारेको सामाजिक प्रभावको लेखाजोखा गर्ने गरी सामाजिक परीक्षण र सवै आयोजना कार्यक्रमहरुमा सार्वजनिक परीक्षण र वडाक्षेत्रगत रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न गरिनेछ।
- आन्तरिक लेखा परीक्षण पद्धतिलाई प्रभावकारी बनाइने छ । वेरुजू हुन नदिने र फछ्यौटलाई व्यवस्थित गरिनेछ । कार्यालयका सवारी साधन र अफिस उपकरणको मितव्ययी ढंगवाट परिचालन गरिनेछ ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, जानकारी, सन्देश र अनुरोध गाउँवासीहरुलाई मोवाइल एप्स मार्फत् हात हातमा उपलब्ध गराउने र गाउँवासीहरुको सुभाब सल्लाह ग्रहण गरी नागरिकको अभिमतलाई सम्मान गर्न शुरुवात गरिएको मोवाइल एप्सको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ । मोवाइल एप्स प्रयोग संबन्धि जानकारीका लागि सवै वडा कार्यालयहरुमा डिजिटल जानकारी बोर्ड राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकाको आधिकारिक वेभसाइटको नियमित अपडेट गरी नागरिकलाई प्रवाह गर्ने सेवालाई सूचना प्रविधिमा आधारित बनाउन अभिप्रेरित गरिनेछ ।
- सूचनामा पहुँच वृद्धि गर्न गाउँपालिकामा जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुलाई सूचना प्रविधिसंग संबन्धित तालिम अभिमुखीकरण संचालन गरिनेछ । गाउँपालिकामा सूचना केन्द्र स्थापना गरी थप व्यवस्थित र सुदृढ बनाइने छ ।
- गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणाली GIS लाई अद्यावधिक गर्दै योजना तर्जुमा राजश्व परिचालन र योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- गाउँपालिका अर्न्तगतका विद्यालय लगायत कार्यालयहरुमा विद्युतीय हाजिरीलाई सुरुवात गरी सुशासन पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनमा थप प्रभावकारिता ल्याइनेछ ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत विकास, तथा सुशासन, जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता कायम गर्न आवश्यकतानुसार गाउँपालिकाको ऐन, नियमहरु, कार्यविधीहरु, निर्देशिकाशरु तर्जुमा तथा संसोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाउदै Paperless कार्यालयको रुपमा विकास गर्दै लगिनेछ । गाउँपालिकावाट जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई गरिने पत्राचारलाई निरुत्साहित गरी SMS प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- सेवाग्राही नागरिकहरुको गुनासो व्यवस्थापन गर्न हरेक वडामा एक जना गुनासो सुन्ने प्रतिनिधिको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै गाउँ कार्यपालिकामा समेत गुनासो व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित बनाइनेछ ।
- पटेर्वा सुगौली गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त स्पमा सेवा प्रवाह गरी गराई सहयोग पुर्याउने रास्ट्रसेवक कर्मचारीहरुलाई विभिन्न प्रोत्साहनका कार्यक्रम तथा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र शान्ति सु व्यवस्था कायम गर्न, सार्वजनिक सम्पत्तीको संरक्षण तथा रेखदेख गर्न, कुनै पनि किसिमका सम्प्रदायिक घटनालाई निरुत्साहित गर्न, चोरी निकासी तथा अवैध कालो बजारी नियन्त्रण गर्न र आम गाउँवासीहरुको स्वतन्त्रताको हकको सुनिश्चित गर्न नगर प्रहरीको व्यवस्था गर्न आवश्यक प्रक्रिया अधि बढाईनेछ ।
- नागरिक वडापत्रको प्रभावकारिता वृद्धि गर्न श्रव्य दृश्य ९बामध्य खूकगर्वा ऋप्तष्ठाभल ऋजबचतभच०
- प्रविधिमा आधारित नागरिक वडापत्र तयार गरिनेछ । नागरिक वडापत्रलाई सबै तह, तप्का तथा वर्गको पहुँचमा पुऱ्याउने तर्फ आवश्यक कार्य गरिनेछ । सेवाग्राहीको सहयोग र कार्यालयवाट प्रवाह गरिने सेवालाई व्यवस्थित बनाउन जनप्रतिनिधि रहेको ज्मउि म्भकप स्थापना गरिनेछ ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको आचार संहितको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ । स्थानीय तहवाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्दै प्रक्रिया सरलीकृत गर्ने र सेवामा सर्वसाधारण जनताको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।

- यस गाउँपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूलाई भौतिक पूर्वाधारमा जोड दिई कार्यलय व्यवस्थित बनाई कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै लगिनेछ ।
- जनताको नजिकमा सरकारको अनुभूति दिलाउन वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त र प्रभावकारी बनाई भ्रष्टाचारमुक्त र सुशासनयुक्त बनाइनेछ ।
- वडा कार्यालयबाट गरेका सार्वजनिक सेवाप्रवाह तथा विकास निर्माण सम्बन्धि कार्यको मासिक रुपमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । गाउँपालिकाको सामाजिक तथा आर्थिक तथ्यांकहरू संकलन र अद्यावधिक गर्न तथा सूचना संजाल स्थापना गरी गाउँपालिका सूचना तथा अभिलेख केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

च) वित्तिय व्यवस्थापन र सुशासन

- गाउँपालिकाको क्रियाकलापलाई पारदर्शी, जवाफदेही, नियमित मितव्ययी बनाइनेछ । यसका लागि सामाजिक परिक्षण सार्वजनिक सुनुवाई, खर्च सार्वजनिकीकरण विधिहरूको आवलम्बन गरिनेछ ।
- सेवाग्राहीलाई सुशासनको प्रत्याभुति दिलाउन कार्यालयहरूमा वडा नागरिकपत्रमा उल्लेखित समयको आधारमा सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
- बजेट विनियोजनको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र गुणस्तरिय बनाउँदै लगिनेछ ।
- सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचार मुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै लगिनेछ ।

आदरणीय उपस्थित महानुभावहरु

उल्लेखित बजेट तर्जुमाका आधारमा अगामी आ.व. २०७५/०७६ मा गाउँपालिकाको कुल अनुमानित बजेट कूल अनुमानित बजेट रु.३२ करोड ५१ लाख ७५ हजार रहेको छ । जसमा आय तर्फ नेपाल सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान रु. ८ करोड ६७ लाख ५६ हजार र विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा गरी सशर्त अनुदान अन्तर्गत रु १० करोड ५३ लाख , राजस्व बाँडफाँड वाट प्राप्त आय ५ करोड ९४ लाख ९४ हजार अन्य आय तर्फ ६ करोड ७४ लाख ७० हजार, आन्तरिक आम्दानी तर्फ ११ लाख ५६ हजार प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान रु ५० लाख रहेको छ । व्यय तर्फ चालु खर्च ७ करोड ४२ लाख ८१ हजार, नेपाल सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान तर्फ १० करोड ५३ लाख प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान रु ५० लाख पुँजिगत तर्फ १३ करोड ५५ लाख २५ हजार आन्त्रिक राजस्व तर्फ रु.११ लाख ५६ हजार, गरी जम्मा रु.३२ करोड ५१ लाख ७५ हजार आय व्यय प्रस्तुत गरिएको छ । कृषि विकास,पशु विकास तर्फ रु.७६ लाख, २७ हजार, स्वास्थ्य तर्फ रु. १ करोड ४४ लाख ५ हजार, शिक्षा तर्फ रु.१ करोड ९५ लाख १० हजार खानेपानी तर्फ रु.३० लाख ५ हजार,संस्कृति प्रवर्धन तर्फ रु.८५ लाख ७० हजार, लैङ्गिक समानता तर्फ रु.१ करोड १२ लाख ८९ हजार, सडक पुल तर्फ रु.३ करोड ३१ लख ५० हजार, सिंचाई तर्फ रु.४३ लाख, भवन तथा शहरी विकास तर्फ रु.५८ लाख २५ हजार, उर्जा, लघु तथा साना जल विधुत तर्फ रु.३८ लाख, फोहर मैला व्यवस्थापन तर्फ रु.९० लाख, जल प्रकोप नियन्त्रण तर्फ रु.७९ लाख, संस्थागत विकास तर्फ रु.६६ लाख ६० हजार, न्यायिक समिति तर्फ रु.१५ लाख ५६ हजार, विनियोजन गरिएको छ ।

अन्त्यमा यस सभामा प्रस्तुत गाउँपालिकाका योजनाहरुलाई सफल र प्रभावकारी रुपमा कार्यावन्यन गर्नका लागि सम्बद्ध सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा गर्दै वार्षिक योजना तर्जुमा कार्यमा सक्रिय एवं रचनात्मक सहयोग पुर्याउनुहुने वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, वडा सदस्य ज्यूहरु, वडा सचिव ज्यूहरु,विषयगत समितिका प्रमुख ज्यूहरु, यस गाउँपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत सम्मपुर्ण कर्मचारी साथीहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ॥